

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Polityka i sport - niebezpieczne związki, PG_00205844						
Kierunek studiów	Politologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot						
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest ukazanie sportu nie jako neutralnej rozrywki, lecz jako przestrzeni głęboko uwikłanej w politykę – arenę rywalizacji ideologicznej, narzędzie propagandy i legitymizacji władzy, pole konfliktów narodowych i etnicznych oraz instrument polityki zagranicznej. Studenci poznają najważniejsze historyczne i współczesne przypadki, w których sport stał się przedłużeniem polityki, a niekiedy bezpośrednią przyczyną lub katalizatorem przemocy. Przedmiot wyposaża uczestników w aparat pojęciowy (m.in. instrumentalizacja sportu, <i>sportswashing</i> , dyplomacja sportowa, bojkot, soft power, tożsamość kibicowska) oraz w umiejętność krytycznej analizy materiałów medialnych jako źródeł wiedzy o tych zjawiskach.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		Student: - zna i charakteryzuje kluczowe historyczne przykłady instrumentalizacji sportu do celów politycznych (Berlin 1936, Monachium 1972, Moskwa 1980, Węgry 1956 i in.) - rozumie mechanizmy wykorzystywania sportu przez władzę i państwa: propagandę, legitymizację, soft power, sportswashing, bojkot) - objaśnia związki między sportem a tożsamością narodową, etniczną i ideową oraz ich rolę w eskalacji konfliktów - zna pojęcie i narzędzia dyplomacji sportowej oraz przykłady jej instytucjonalizacji - przeprowadza analizę wybranego studium przypadku (case study) na styku sportu i polityki - krytycznie interpretuje materiały medialne (artykuły prasowe, filmy dokumentalne, materiały wideo) jako źródła, oceniając ich wiarygodność i perspektywę - porównuje mechanizmy polityczne w różnych przypadkach i formułuje uogólnienia - konstruuje i prezentuje uargumentowane stanowisko w dyskusji oraz w wypowiedzi pisemnej - krytycznie odbiera przekaz sportowy w mediach i jest świadom prób manipulacji oraz polityzacji sportu - jest gotów do rzeczowej dyskusji o kontrowersyjnych zagadnieniach społeczno-politycznych z poszanowaniem odmiennych poglądów - dostrzega etyczny wymiar relacji sportu i polityki oraz odpowiedzialność uczestników życia sportowego	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	- Igrzyska olimpijskie jako scena polityczna Berlin 1936 i estetyka propagandy totalitarnej; zamach w Monachium 1972; bojkot Moskwy 1980 i kontrbojkot Los Angeles 1984 jako epizody zimnej wojny. - Zimna wojna na boiskach i w basenach Logika rywalizacji Wschód–Zachód w sporcie; węgierski 1956 rok – mecz waterpolo z ZSRR („Krew w wodzie”) jako symbol stłumionej rewolucji. - Sport a konflikty narodowe i etniczne Rywalizacja Irlandia–Anglia; futbol w cieniu rozpadu Jugosławii (Bośnia, Serbia) i polityki Rosji; „wojna futbolowa” Salwador–Honduras (1969) jako studium konfliktu, w którym mecz stał się zapalnikiem. - Futbol, władza i autorytaryzm Erdoğan i polityczna instrumentalizacja piłki w Turcji; sport jako narzędzie budowania poparcia i kontroli. - Sport a przestępczość zorganizowana Kolumbia: Escobar, kartele i „narcofutbol” – sport jako pole prania pieniędzy i przemocy. - Polityczne tożsamości klubów i kibiców „Lewicowe stadiony” i kluby o wyraźnej tożsamości ideowej; przypadek Omonii Nikozja i ultralewicowych kibiców; aktywizm na trybunach. - Dyplomacja sportowa Sport jako instrument polityki zagranicznej i budowania wizerunku państwa; rola wyspecjalizowanych instytucji (np. Polski Instytut Dyplomacji Sportowej).		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Nie ma.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test/egzamin - ustny lub pisemny	60.0%	49.0%
	aktywność na zajęciach	51.0%	51.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Materiały podstawowe (wykorzystywane na zajęciach): zestaw artykułów prasowych i materiałów wideo dotyczących m.in. igrzysk w Berlinie 1936, Monachium 1972, Moskwie 1980 i Los Angeles 1984, węgierskiego „Krew w wodzie” (1956), wojny futbolowej Salwador–Honduras, kolumbijskiego „narcofutbolu”, polityki sportowej w Turcji oraz politycznych tożsamości klubów i kibiców. - Jarosław L., "Historia Mundiali" t. I 1930-1974, Kraków 2022 - Jarosław L., "Historia Mundiali" t. II, 1978-2022, Kraków 2023	
	Uzupełniająca lista lektur		
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	- Sport jako narzędzie polityki – główne mechanizmy (propaganda, legitymizacja władzy, <i>soft power</i>, <i>sportswashing</i>, bojkot). - Igrzyska olimpijskie jako scena rywalizacji politycznej w XX wieku. - Sport w okresie zimnej wojny – logika rywalizacji Wschód–Zachód. - Futbol a tożsamość narodowa i etniczna oraz jego rola w konfliktach. - Sport a autorytaryzm – przykłady instrumentalizacji przez władzę. - Sport a przestępczość zorganizowana. - Polityczne tożsamości klubów i ruchów kibicowskich. - Dyplomacja sportowa – pojęcie, narzędzia, instytucje.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.